

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in tožl se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, dne 20. avgusta 1932.

Štev. 95.

Zahteve slovenskega trgovstva

Veliki referat predsednika Zveze trgovskih gremijev g. Josipa Kavčiča na III. vse-slovenskem trgovskem shodu v Mariboru

Razveseljiv napredek trgovstva, zlasti velik v svobodni Jugoslaviji, nam je pokazal pogled nazaj. Da dosežemo tudi v bodoče enako velik ali pa še lepši napredek, hočemo analizirati sedanjí položaj ter če treba tudi s kritično besedo pokazati vse napake, ki ovirajo prost razmah gospodarstva.

Depresija vlada na vseh koncih in krajih in po vsem svetu. Gospodarsko stanje se še ni izboljšalo in gospodarska stiska tišči še nadalje svet. Niti močne in bogate države niso mogle premagati depresije. V Ameriki rastoča brezposelnost, v Angliji je ostal problem brezposelnosti enako nerešen ko v Nemčiji. A tudi vsa druga vprašanja, ki jih je povzročila kriza, so ostala v vseh državah nerešena. Če to težko stanje, ki vlada po vsem svetu, primerjamo s stanjem v naši državi, potem pač razumemo potnike, ki pravijo, da je v Jugoslaviji primeroma le še najboljše.

S tem pa seveda ni rečeno, da se ne bi svetovna depresija poznala tudi v naši državi. Čeprav ne v vsem obsegu, moremo pa vendarle tudi v lastno močjo v mnogem oziru ublažiti gospodarsko krizo in to zlasti z dobro prevdarjenimi in potrebnimi

gospodarskimi zakoni in odredbami.

V tem oziru je za nas posebno važen zakon o obrtih, ki je naravnost temelj našega razvoja za bodočnost. Nočem vzbujati rekriminacij, pod kakšnimi okoliščinami je bil izdelan naš zakon, tudi nočem poudarjati, da je prišlo v zakon marsikaj proti naši volji, ker je mogoče, da se bo še marsikaj izgladilo v smislu naših zahtev z onimi pravilniki, ki bodo še izdani, čeprav ti zakona samega seveda ne morejo več spremeniti. To naše upanje je tem bolj upravičeno, ker je trgovski minister že poslal k nam inšpektorja dr. Pavletiča, da v soglasju z našimi željami izdela okvirne pravilnike.

Z vsem povdankom pozdravljamo namero vlade, da izvede dekoncentracijo uprave in da čim bolj razširi kompetenco bana in banske samouprave. Nobenega dvoma ni, da bo upravna dekoncentracija zelo ugodno vplivala na razvoj vsega gospodarstva.

Za nujno potrebno pa smatramo še celovito vrsto drugih zakonskih odredb, ki jih nujno zahteva naše gospodarstvo.

Tako želimo popolno odpravo krošnjarstva zlasti s predmeti manufakture, galanterije, modnega blaga, železnine in pisarniških potrebščin. Mnogo preveč se je že razpaslo krošnjarstvo in neglede na škodo, ki jo prizadeva legalni trgovini, škoduje tudi konsumentu, ker širi krošnjarstvo navadno le slabo blago, dostikrat pa služi celo goljufiji.

Da pa se pomaga pasivnim krajem, naj se podpira domača hišna obrt.

Branjarijam je treba točno določiti delokrog po željah, ki smo jih izrazili na konferenci odposlancu trg. ministrstva dr. Pavletiču.

Za čim večjo strokovno usposobljenost nameščencev

V interesu trgovine je, da so vsi trg. nameščenci strokovno čim bolj usposobljeni. Sedanja določba, da štiri razredi meščanske ali nje podobne šole čisto nadomeščajo učno dobo in eno leto zaposlitve, ni dobra, ker bi po tej določbi že bil strokovno usposobljen absolvent srednje muzičke šole po enoletni zaposlitvi. In vendar je jasno, da muzička šola ne more dati nobene trg. strokovne naobrazbe.

Iz nacionalnih in gospodarskih vzrokov moramo zahtevati čim večjo strokovno usposobljenost vsega osebja, ker so narav-

nost škodljivci narodu oni, ki niso dorasli svoji stroki.

Če kdo začne trgovino, a za trgovino ni usposobljen, potem je neizogibno, da ne bo zapravil samo svojega lastnega začetniškega kapitala, temveč tudi denar onih, ki so mu kreditirali blago. Na ta način se samo uničuje naše narodno premoženje.

Zlasti pa je tudi zahtevati, da so vsi potniki v vsakem pogledu kvalificirani.

Trgovca mora poznati kvaliteto blaga, mora biti usposobljen zlasti za zunanjo trgovino, kajti drugače ne more dobro poslužiti kupcu.

Sejmi

Naša zahteva je, da se na podlagi §§ 187 do 190, zlasti pa § 444 odpravijo vsi kramarski sejmi. V bodoče naj se vrše le sejmi za pridelke poljedelstva, za proizvode gozda in rudniške industrije ter za izdelke domače obrti.

Zakon za pobijanje draginje se je po našem prizadevanju spremenil v zakon za pobijanje brezvestne špekulacije in ni več naperjen proti solidni trgovini. Tudi vlada se je namreč prepričala, da je konkurenca najboljše sredstvo proti draginji. Pri tej priliki pa moramo naglasiti, da bi bilo zelo koristno, če bi se bolj pazilo na razne karteje, ki bi jih bilo treba popolnoma odpraviti. (Viharno odobravanje.)

Zakon o prisilni poravnavi

Ta zakon ni naperjen proti poštenemu trgovcu, temveč le proti brezvestnim špekulantom in odposlanec trg. ministrstva je na tozadevni konferenci že izjavil, da je pripravljen predlagati nekatere spremembe, v kolikor so v skladu s sedanjim gospodarskim stanjem. Naglasil pa je, da zakona takoj ne kaže ukiniti, ker bi ukinjenje otežkočilo gospodarske prilike v državi, pač pa bi se spremenile, oziroma poostriale one določbe, ki jih brezvestni dolžniki izigravajo in zlorablajo na škodo upnikov. Prav to sta tudi zahtevala zastopnika Jugoslov. društva za zaščito upnikov, agilni g. Wellner in zastopnik Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani g. Stane Vidmar in mi se lahko strinjamo s tem stališčem, da zakon ostane, poostre pa se vse določbe, ki bodo zaščitile upnika pred brezvestnimi dolžniki.

Kmečki moratorij

Na pritisk zastopnikov kmečkega prebivalstva najjužnejših pokrajin naše države je izglasovala Narodna skupščina zakon o zaščiti kmeta, s katerim se je proglasil šestmesečni moratorij za kmečke dolgove.

Ta moratorij je nad vse težko zadel gospodarske kroge, zlasti pa trgovske. Zadolžitve kmeta pri trgovcih sega pri nas v Dravski banovini v visoke vsote.

Kmečki moratorij sam pa prezadolženemu kmetu ni prinesel nobenega pozitivnega uspeha. Res je sicer, da je preprečil prodajo kmečkih posestev za dobo 6 mesecev, toda po preteku tega roka bo nastalo zopet vprašanje, kako rešiti kmeta iz prezadolženosti.

Nasprotno pa je kmet z uvedbo moratorija izgubil kredit. Še težje neprilike pa je povzročil moratorij za trgovca. Že itak se trgovec težko bori s težavami, ki jih je prinesla kriza, zlasti vsled občutno zmanjšanja kredita in gotovine. In ker je znatno padel tudi promet, ne more danes kriti trgovec niti najnujnejših obveznosti. Tako nastaja za trgovca, zlasti za podeželskega, povsem nevzdržen položaj.

Smo pred razpravo o kmetški prezadolženosti v Narodni skupščini.

Iz poročil, ki so jih podala naša združenja, sledi, da je enodušna in odločna zahteva ne le našega trgovstva, marveč vseh

gospodarskih slojev, da se kmečki moratorij po preteku zakonsko določenega roka brezpogojno ukine!

V interesu kmeta samega in vsega gospodarstva je, da se moratorij odpravi, razdolžitve kmeta pa naj izvede država po svojih denarnih zavodih. (Odobravanje.)

Trošarinske takse

Mnogo težko povzročajo trgovstvu razne trošarinske uredbe. Tako smo se lani borili proti odredbi finančnega ministra, da špecerijske trgovine ne bi smele prodajati alkoholnih pijač lastne polnitve. S tem se je hotelo odvzeti špecerijski stroki pravico, ki si jo je z veliko težavo priborila. Kljub odločnemu odporu prizadetega trgovstva se je ministrska odredba vseeno uveljavila.

Letos se je z novimi trošarinskimi predpisi položaj še toliko poslabšal, da se je uvedla za prodajo pijač v originalno zaprtih steklenicah pavšalirana trošarinska taksa, ki s svojo višino povsem onemogoča prodajo pijač v originalno zaprtih steklenicah v trgovini.

Pavšaliranje trošarinske takse gotovo ni pravično. Zato je naše trgovstvo poleg zahtev, da se taksa za prodajo pijač v originalno zaprtih steklenicah v trgovini prevzame na polnilec steklenic, torej na proizvajalca, zahtevalo tudi alternativo, da se taksa tudi za te pijače odmeri po prodani količini.

Pritisk, ki je prihajal iz južnih pokrajin na narodno predstavništvo, pa je bil močnejši, nego tehtni argumenti naših stanovskih organizacij.

Sedanji trošarinski predpisi, s katerimi se je hotelo zaščititi vinogradnika, niso kmetu v vinorodnih krajih praktično prinesli nobenega izboljšanja njegovega obupnega položaja, znatno pa oškodovali trgovce in gostilničarje in bodo tudi državi, zlasti pa samoupravam finančno le v škodo.

Davki

Davki so vedno najaktualnejši predmet, saj v današnjih težkih časih globoko posegajo v gospodarsko življenje vsakega posameznika in celote.

Predlagali smo temeljito revizijo zakona o neposrednih davkih, zlasti v tem pravcu, da se davčna stopnja zniža, da se pridobnina kontingentira in s tem dvigne davčna morala. Izvršila se je sicer izprememba zakona o neposrednih davkih, ki pa te enodušne težnje gospodarskih krogov ni uvaževala.

Neizpolnjena je ostala doslej tudi zahteva vseh naših organizacij, da se ustanove davčni odbori po stanovskih organizacijah.

Silno visoke so tudi banovinske davščine. Dravska banovina je predložila finančnemu ministrstvu proračun v višini nad 170 milijonov dinarjev, odobren pa je bil v vsoti 111-9 milijonov. Naša banovina je po višini odobrenega proračuna na 3. mestu. Kar se tiče višine banovinske doklade na neposredne davke pa celo na prvem, ker znaša ta v Dravski banovini 35%, v primorski 25%, v Zetski 25%, v Vrbaski 25% in v Savski 23%.

Poleg tega se plačuje v Dravski banovini še 10% zdravstvena doklada in 25% cestna doklada namesto kuluka. Posebne banovinske davščine pri tem še niso vpoštevane.

Prav tako težke pa so mnogokrat občinske davščine. Imamo utis, da oni, ki jih nalagajo, dostikrat ne razumejo položaja našega gospodarstva.

Potrebujemo dober zakon o občinah, prav tako pa je potrebno, da se pri samoupravah z zakonom omeji to večno obdavčevanje s strani samoupravnih teles.

Važno je še vprašanje davčnih odborov.

V Ljubljani so davčni odbori dovršili delo, sedaj pa se je nakrat zgodilo, da je prišel iz finančnega ministrstva inšpektor ter odredil, da se proti sklepom davčnega odbora zviša pridobnina. Proti temu moramo najodločnejše protestirati. (Tako je!)

V roke mi je prišla okrožnica finančnega ministra, kako naj se izterjuje pridobnina. V tej okrožnici se navaja, koliko je znašala pridobnina povprečno v posameznih okrajih. Tako je v mnogih krajih znašala le 2000, v drugih 4 in tako, najvišja pa je bila v Sloveniji in je znašala v Mariboru povprečno 11.000, v Ljubljani pa celo 15.000. Torej mnogo več, ko povsod drugje, se je pri nas plačevalo pridobnine, sedaj pa pride inšpektor in hoče zvišati pridobnino ne tam, kjer jo plačujejo premalo, temveč pri nas, kjer je že itak plačujemo največ. (Ogorčeni protestni klici.)

Takšno postopanje se obsoja samo po sebi, naša dolžnost pa je, da vzamemo v zaščito naše davčno uradništvo, ki se vestno trudi za državo, ki pa na drugi strani tudi upošteva položaj našega gospodarstva. (Pritrjevanje.)

Vprašanje za sebe pa je povišanje davka na poslovni promet, ki se je povišal na 2%. Kot dobri državljani vemo, da treba državi dati kar potrebuje, zahtevamo pa, da bodo davki pravično razdeljeni, enako na vse pokrajine. (Velik in splošen aplavz.)

In naj se ne obremenjuje preveč le Dravska banovina, ker je za jugoslovansko nacionalno misel neobhodno potrebno, da vlada pravičnost tudi pri davkih. Slovenija pa je prispevala pri davku na poslovni promet že nad 20 odstotkov in ta neenakost v davčni obremenitvi povzroča težke posledice zlasti v konkurenčni sposobnosti Slovenije. Po povišku davka na poslovni promet se je še bolj otežkočila konkurenčna sposobnost Slovenije. Našim narodnim poslancem se odpira tu lepa prilika, da se zavzamejo za enako obdavčenost pokrajin.

Mi smo odločno za jugoslovansko bratstvo, toda za iskreno in pravo bratstvo, ki nalaga vsem enake dolžnosti in pravice. V interesu jugoslovanskega bratstva je zato, da se tudi davčno vprašanje pravično uredi. (Splošno odobravanje.)

Socijalna zakonodaja

Kakor se dosedaj gospodari v nekaterih socijalnih ustanovah, tako ne more več iti naprej. Tudi jaz sem bil sedaj imenovan za člana uprave središnjega urada. Ko se nas je vprašalo, kaj se naj napravi, da se sanira finančno stanje urada, sem izjavil, da takšni upravi ne moremo dovoliti nobenega poviška. Zahtevamo, da se zakon o socijalnem zavarovanju spremeni in zahtevamo, da postanejo socijalni uradi v posameznih banovinah samostojni. Ne moremo več trpeti tega, da bi mi vestno zbirali denar, drugod pa bi ga brezvestno zapravljali. Pripravljeni smo vedno bratsko pomagati, če se pripeti nesreča, toda za slabo gospodarjenje ne bomo prizanesljivosti.

Predsednik Kavčič je nato prečital resolucijo, kako naj se reformira zakon o socijalnem zavarovanju in zborovalci so enodušno ter z odobravanjem sprejeli to resolucijo. (»Trgovski list« je objavil to resolucijo že v četrtkovi številki na uvodnem mestu.)

Tarife

V sedanjí kritični dobi je postalo pereče tudi vprašanje prevoznih tarif, ki so vsled znatnega padca cen blagu povprečno od 40 do 50% previsoke. Trgovci, ki je nekdanj vskalkuliral prevoznino v prodajno ceno, tega danes ne more več storiti, če hoče ostati konkurenčen. Zlasti velja to za lesno trgovino.

Da je sedanja tarifa že čisto nemogoča, kaže nekaj konkretnih primerov.

Tako velja prevoz 1 vagona tesanega lesa iz postaje Kranj v Beograd 2740 Din, dočim znaša vrednost lesa le 3000 do 3200 Din.

Iz postaje Prevalje v Beograd pa velja prevoz enega vagona tesanega lesa 2825 Din, to je 156 Din za 1 m³. Cena lesa franco Prevalje pa je za 1 m³ 160 Din.

Prosta vožnja na Lipski sejem:

Lipski jesenski sejem 1932:

Prevoznina stane torej le nekoliko manj, ko natovorjeno blago, pa je obremenitev s prevoznino znašala nekdanj največ $\frac{1}{3}$ vrednosti blaga.

Za sedanji položaj neprimerno visoke prevozne tarife so velika ovira za naš izvoz. Zato je znižanje železniških prevoznin za 50% neobhodno potrebno.

Prav isto je tudi z najemninami ležarinskih prostorov, ki so danes prazni, deloma radi v resnici zmanjšane prometa, v večji meri pa radi previsokih najemnin, ki sili-jo trgovce, da ležarinske prostore odpovedujejo in najemajo mnogo cenejše zasebne prostore ob železniški progi.

V naši tarifni politiki opazimo v splošnem dokaj neokretnosti. Padcu cen in prometa bi moralo samo po sebi slediti tudi znižanje tarif, ne le z ozirom na dohodek železnice, temveč še bolj v olajšanje izvoza, ki se na zunanjem trgu bori z ostro konkurenco in ugodnostnimi tarifi sosednjih držav, ki jih pa naši izvozniki ne uživajo.

Upamo, da se bo sedaj, ko je imenovan tarifni odbor kot posvetovalni organ pri prometnem ministrstvu, doseglo dobro sodelovanje med gospodarstvom in prometnimi ustanovami in da se bodo grajani nedostatki odpravili.

Trgovinska politika

Našo sadno trgovino je še v večji meri podpirati, ker pomeni sadje za nas velik vir dohodkov. Tako niso nekateri srezi, ki so imeli sadje za izvoz, sploh čutili gospodarske krize. V naši sadni trgovini moremo zaznamovati lep uspeh z ustanovitvijo Društva izvoznikov sadja v bivši mariborski oblasti.

Zelimo, da se hmeljski trgovini zagotove za financiranje izvoza potrebna sredstva.

Glede pšenice je treba že danes opozoriti, da je v Sloveniji pričakovati slab uspeh žetve in zato je treba biti previden pri izvozu pšenice, da se ne bo ponovila nekdanja napaka, ko smo na jesen za nizko ceno izvažali pšenico, spomladi pa smo morali za drag denar uvažati tujo pšenico.

Lesna trgovina

Prav posebno težko je prizadela kriza lesno trgovino. Splošno opadanje konzuma, ostra konkurenčna borba med trgovstvom in državami-izvoznici, popolna desorganiziranost pripadnikov lesne stroke, tarifne neenakosti in vse posledice kritične svetovne gospodarske situacije, so prinesle tej stroki tudi pri nas popoln polom.

Zato se je lesno trgovstvo v naši banovini organiziralo v Osrednji sekciji lesnih trgovcev, ki je pričela reševati problem lesne krize iz korena in morala je ugotoviti, da vzroki neveselne stanja leže v mnogi meri baš v pomanjkanju vsakršne smer-nice v našem lesno-trgovskem gospodarstvu. Položaj se je že v preteklem letu tako zaostrial, da je bilo treba razmišljati o tem, kako ob ogromnem nazadovanju povpraševanja po lesu in njega brezcenju, ohraniti našo, v njeni eksistenci ogroženo, lesno trgovino.

Po temeljitem proučevanju tega vprašanja je organizacija predlagala ministrstvu za trgovino in industrijo osnutek uredbe o izvozu lesa in upostavitve pokrajinske organizacije v vseh treh produkcijskih področjih, ki bi po svojih delegatih tvorile centralno organizacijo jugoslovanskega lesnega gospodarstva. To bi bilo po našem trdnem prepričanju najuspešnejše in edino sredstvo za skromni pričetek prave organizacije, ki bi smoteno in uspešno zastopala interese stroke.

Položaj naše slovenske lesne trgovine pa sedaj otežkočajo zlasti tudi neenake prilike v posameznih lesnih področjih v državi in nasprotna gledišča pri reševanju lesne krize ter izvedbo enotne organizacije jugoslovanskega lesnega gospodarstva.

Izhod iz tega kritičnega položaja, v kolikor ni odvisen od položaja na svetovnem trgu, vidimo v trdni organizaciji naše lesne trgovine, ki edina more prinesiti ugled v inozemstvu, izravnati prilike in prinesiti tudi kvalitativni napredek. Treba je nadalje, da posveča državna uprava tej naši važni izvozni panogi več pažnje zlasti v zunanje-trgovinskem pogledu; nujno pa je potrebna tudi revizija železniških in luških

tarif ter pristojbin, ki bi se morale v lesni stroki znižati za 50%.

To so tudi predpogoji za uveljavljanje naše lesne trgovine na zunanjem trgu, ki bo v bodoče, po mednarodnih dogovorih, ki se vrše, slonela vsekakor na povsem novih smernicah.

V notranji trgovini so poglavje za sebe

konsumi.

Zadružna misel je med Slovenci zelo razvita in radi priznamo, da so naše zadruge storile mnogo dobrega. Tako so naše kreditne zadruge oprostile kmeta oderuštva in ustvarjale narodni kapital. Žalibog pa so sedaj na zgrešeni poti, ker vrše bankarske posle. Vendar pa je nadaljni razvoj našega zadružništva še potreben in važno je, da prično naše produktivne zadruge izdelovati vsaj polfabrikate, kar bo naše gospodarstvo zelo toplo pozdravilo. Nikakor torej nismo proti zadrugam, temveč nasprotujemo le onim, ki so se izneverile osnovni misli zadružništva.

Osnovna misel zadružništva pa je, da je upravičen obstoj samo one zadruge, ki je nastala zato, ker so bili posamezniki gospodarsko preslabotni, da bi uresničili skupni cilj, dočim bi s složnim, z zadružnim delom mogli ta cilj doseči. Zato se je izneverila zadružni misli zadruga, ki je nastala samo zato, da nabavlja svojim članom blago, ki ga nekdo more kupiti v trgovini. Takšna zadruga je dejansko le navadna trgovina. V opravičilo teh zadrug se navadno navaja, da dobavljajo te zadruge svojim članom blago cenejše. Tudi če bi bilo to res, vendar ni v tem nobeno opravičilo. Kajti cenejše dobavljajo zadruga blago samo zato, ker so oproščene vseh državnih in samoupravnih davkov, ker uživajo olajšave pri prevoznini, ker torej uživajo razne privilegije na račun drugih davkoplačevalcev. (Tako je!) Navadno pa zadruga kljub vsem tem privilegijem na škodo davkoplačevalcev niti ne dobavlja jo blaga cenejše, ker je njih uprava silno draga, mnogo dražja, kakor pa v zasebni trgovini. Ne gre, da bi nekateri dobivali blago cenejše na škodo drugih, vsi se organizirajmo v zadrugah, pa bo država brez davkov. (Tako je!)

Zato se mora to nepravilno privilegiranje nabavljalnih zadrug nehati. Naš trgovec žrtvuje za humanitarne, narodne in socialne namene mnogo, česar pa ne moremo trditi o konsumih, ki kljub vsem ugodnostim komaj krijejo upravne stroške. Vendar pa so razni konsumi prikrajaši trgovce za nad 800.000 potrošnikov. Izjavljamo zato z vso odločnostjo, da tako ne sme in ne more iti dalje. (Veliko odobravanje.)

Monopolizacija šolskih zvezkov

se je izvedla, kakor se nam je zagotavljalo, zato, da se uvedejo enotni zvezki v vsej državi. Mi smo že večkrat odločno nastopili proti monopolizaciji šolskih zvezkov, ker so se vsled nje zvezki podražili in obenem tudi poslabšali. Da pa se tudi glavni namen monopolizacije ni dosegel, se vidi iz tega, da je bilo pri nas pred monopolizacijo 18 vrst šolskih zvezkov, danes pa jih je 40!

Prav tako pa moramo prav odločno nastopiti proti raznim nameram, da bi samouprave in občine ustanovljale vedno več novih podjetij, da bi imele svoje pekarnice, opekarnice in druge fabrike. To bi moglo polagoma privedi do tega, da bi bilo sploh najbolje, če bi država sploh prevzela vsa podjetja, mi pa bi postali državni uradniki. (Veselo!) Drugo vprašanje pa je seveda, kje bo potem država dobila davke?

Denarna politika

Znana nam je sedanja kriza nezaupanja in v zvezi s tem povdarjamo ponovno svojo zahtevo, da ostane dinar stabilen, ker bi vsaka sprememba imela nedogledne posledice za naše gospodarstvo. (Odobravanje.)

Potreben nam je nadalje bančni zakon, ki naj poostri določbe glede varnosti zavedom zaupnega denarja.

Ze pri zakonu o moratoriju kmečkih dolgov opazimo, da imajo pri denarnih zavodih, ki so zaprosili za zaščito po § 5,

Natančnejši pogoji se dobe pri vodilnih poslovalnih pisarnah in pri častnem zastopniku:

ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova 3

Poštni predal 128

Vzorčni sejem od 28. avg. do vključno 1. septembra. Tekstilni sejem do 31. avgusta, sejem za gradbene, hišne in obratovalne potrebščine od 28. avgusta do vključno 1. septembra.

vsii drugi več besede ko vlagatelji. Pravilno bi bilo, da bi imeli tudi zastopniki vlagateljev upliv pri poslovanju teh zavodov. (Odobravanje.)

Od maja l. l. dalje so se izvršile velike spremembe na denarnem trgu. Do takrat je bilo denarja v pretek, potem pa je naskrat nastal iz valutnih vzrokov odliv zlata in položaj na denarnem trgu se je docela spremenil. Narodne banke velikih in bogatih narodov, ko tudi naših sosedov so vsled tega morale spremeniti obrestno mero in tako je šla Anglija od 6% polagoma nazaj na 2 in pol, Nemčija pa od 15 na 5, da z obrestno mero vplivajo na višino svoje valute. Naša Narodna banka pa več ko 10 let ni manipulirala z obrestno mero in šele v zadnjem letu je obrestno mero znižala na 5 in pol, toda že 29. VI. 1931 jo je povišala na 6 in pol in mesec dni kasneje že na 7 in pol. Kakor so bili drugje jasni vzroki za zvišanje ali znižanje, tako bi morala Narodna banka sedaj v času visoke obrestne mere z lastnim znižanjem dati znak za splošno znižanje obresti, ker ne bi pri tem trpeli materialni dohodki Narodne banke, pač pa bi to valutno tehnično sredstvo simpatično odjeknilo v gospodarstvu, ki danes trpi, ker ni nobene rentabilne kupčije. (Splošno pritrdjevanje.)

Glede devizne politike treba reči, da so nam znani vzroki, ki so dovedli do sedanjih omejitev. Sedanji način plačevanja v inozemstvu s polaganjem dinarja na vezane račune inozemcev pri pooblaščenih denarnih zavodih, ne more zadovoljiti našega gospodarstva, ker nas te odredbe finančnega ministra ne obvarujejo pred škodo, ki jo je treba povrniti inozemcem na račun razlike. Dispariteta gre danes le na račun našega gospodarstva.

Ekonomska vojna, ki divja v mednarodni trgovini, je zlo, ki je povzročilo sedanjí devizni režim in zato je stremeti, da pride mednarodna politika iz zagate in do znosnejših razmer. Pri dodeljevanju deviz pa odločno zahtevamo, da se vrši to pravično in z upoštevanjem gospodarskih potreb posameznih pokrajin.

Proč z animoznostjo proti gospodarskim slojem!

Mnogo težav je moralo premagati naše gospodarstvo in dostikrat tudi mnogo nepotrebnih težav. V težkih časih so bili večkrat izdani zakoni in uredbe, ki se niso ozirale na težke prilike, v katerih je živel gospodarstvo in zlasti trgovina. Nasprotno se je le prepogosto zgodilo, da so se iz neke animoznosti do gospodarskih slojev izvajali zakoni, ki so bili gospodarstvu naravnost škodljivi. (Klici: Tako je!) Vsled te animoznosti so nastali mnogi zakoni, ki so bili že bolj plod dobrikanja masam ko pa resnega prevdanka. Tako n. pr. je bil nameravani zakonski načrt o pobijanju draginje le demagoški ekvivalent revnemu konzumentu z očitno tendenco proti trgovcu. Pa tudi zakon o kmečkem moratoriju je bil tako enostranski, da so zahtevale naše organizacije že protestno zborovanje.

V ničemer ni utemeljena ta animoznost proti gospodarskim slojem in zato je mora biti konec. (Pritrdjevanje.)

Da pa se ne bo delalo gospodarstvu v bodočnosti več nepotrebnih težav, zahtevamo, da se bolj ko sedaj vpoštevata mnenje naših zbornic in da se že enkrat skliče gospodarski svet, kakor to zahteva zakon. (Odobravanje.)

Ves svet preživlja težke čase in tako jih preživljamo tudi mi. Skušajmo s složnim delom izboljšati doma vse, kar se more izboljšati. Mi, kot dobri državljani, kot zavedni Jugoslavlani, bomo gotovo storili vse, kar je v naši moči, da pride do tega zboljšanja. Če pa bomo pri tem morali včasih tudi poslužiti se malo ostreje kritike, potem bo ta pri vsej svoji ostrosti le dobrohotna, da se napake odpravijo. Brez kritike, brez odkrite besede pa je napredek nemogoč in zato nobene ovire kritiki, ki hoče odpraviti očitne napake!

Vemo, da ne pride do zboljšanja, če si ne bomo znali pomagati sami. Prav zato pa ne trpimo nobenega malodušja, temveč hočemo, da vse preveča ustvarjajo opti-

mizem. Iz istega razloga pa obsojamo tudi vse one, ki širijo razne govorice in z njimi begajo že itak preveč zbegano ljudstvo. Proti tem klepetuljam je treba nastopiti z vso odločnostjo!

Glejmo vedro in z zaupanjem v bodočnost, ker ima naša dežela dovolj zakladov, da si priborimo blagostanje.

Naše popolno zaupanje ministru Mohoriču

Gospod minister! Slišali ste vse naše zahteve in razložili smo Vam vse svoje težnje. Kot odličen strokovnjak za vsa gospodarska vprašanja veste, da so vse te naše zahteve upravičene in utemeljene. Vemo pa tudi, da je bila vedno Vaša želja, da pomagate gospodarstvu, kolikor je to sploh mogoče. Zato se zanašamo na Vašo pomoč, zato Vam popolnoma zaupamo, zato uživajte simpatije vsega slovenskega gospodarskega sveta. Kot strokovnjak in ne kot politik ste prevzeli trgovinsko ministrstvo in v največje zadoščenje nam je, da imamo v teh težkih časih prvič pravega strokovnjaka na čelu ministrstva.

Bodite uverjeni, gospod minister, da je slovensko gospodarstvo enodušno za Vami!

Viharno in nekončljivo odobravanje je sledilo tem besedam, nakar je predsednik Weigl z zahvalo vsem udeležencem, zlasti pa ministru Mohoriču, zaključil III. vse-slovenski trgovski shod, ki bo ostal tako po velikem številu udeležencev, ko vsled svoje velike vsebine mejnik v zgodovini slovenskega trgovstva.

Avtomobilistom v pojasnilo!

Na neprestana vprašanja avtomobilistov, ki imajo na svojih avtomobilih montirane najjačje ameriške gume »GENERAL«, zakaj ne inšriramo teh pnevmatik po časopisu, da bi se jih poslužili še drugi avtomobilisti, ker bi bili z njo zadovoljni tako, kakor z nobeno drugo znamko, pojasnjujemo tem potom, da za dobro robo ni treba reklame, ker se roba sama hvali. Dokaz temu je velikoštevilen odjem na gumah in do sedaj brez reklamacije najsi bo to v izdelavi ali pa v materialu.

Toliko vsem avtomobilistom v blagohotno pojasnilo in vednost, se toplo priporočamo z zagotovilo točne in vestne posredbe ter beležimo z izrazi globokega spoštovanja.

Generalno zastopstvo in zaloga »GENERAL«
Tire & Rubber Export Co. Akron, Ohio, U.S.A.

Trgovina S. J. Rozman, Št. Vid nad Ljubljano. - Telefon Št. Vid št. 2.

Preprodaja »Elektroindustrija« d. d., Ljubljana, Gosposvetska cesta.

POVIŠANJE PROMETNEGA DAVKA

Splošni davek na poslovni promet in skupni davek na poslovni promet se je povišal za 100%, to je na dvojno izmero. V povišani obliki se bo pobiral za vse promete, izvršene po 15. avgustu t. l., vsled česar opozarjamo vse interese, da ga za promete, izvršene po tem dnevu, vkalkulirajo po povišani izmeri. Podrobnejša določila novega zakona priobčimo v prihodnji številki.

IZVOZ SADJA V AVSTRIJO

(Važno opozorilo izvoznikom.)

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da po informacijah, ki jih je dobil na carinarnici na Dunaju, ni točna vest, ki so jo prinesli nekateri listi, da za uvoz sadja v Avstrijo ni treba prositi za posebno dovoljenje v smislu avstrijske naredbe z dne 16. julija t. l. Olajšava za uvoz sadja, kakor tudi zelenjave, obstoji v tem, da avstrijski uvoznik prošnjo, ki se sicer redno vloga preko kmetijske zbornice, v tem slučaju direktno predlaga višji carinarnici na Dunaju brez posredovanja finančnega ministrstva. Ta olajšava je odrejena zato, da bi se prošnje reševale čim hitreje, ker bi se sicer lahko blago pokvarilo, če bi predolgo ležalo.

Iz naših organizacij

Gg. trgovcem v vednost. Društvo izložbenih aranžerjev v Ljubljani priredi o priliki ljubljanskega velesejma tekmo izložbenih oken. Tekme naj bi se udeležile trdnice glavnih ulic. Ocenjevanje izložb se bo vršilo 8. IX. t. l. po posebnem odboru. Prosimo cenjene gg. trgovce, da se tekme udeležijo polnoštevilno in se prijavijo za tekmovanje najkasneje do 31. VIII. t. l. Prijavnice, kakor tudi vse ostale informacije, se dobijo v pisarni Združenja trgovcev v Ljubljani. — Odbor.

† Josip vitez Pogačnik

Ni večjega priznanja za javnega delavca, ko da uživa enako spoštovanje tako pri svojih somišljenikih ko tudi pri svojih političnih nasprotnikih. In pokojni vitez Pogačnik je bil tak mož, ki so ga spoštovali in cenili vsi, pa naj so pripadali temu ali onemu taboru.

Bila je to predvsem zasluga nad vse koncilijantnega pokojnikovega značaja, njegovega finega takta, njegove osvajačije ljubeznivosti ter vseh onih odličnih lastnosti, ki jih ima človek, kateremu pravi naš narod »gospod«, kot najvišje priznanje plemenitemu in naobraženemu možu. In pokojni vitez Pogačnik je bil v resnici gospod, ki je delal povsod čast svojemu narodu.

Pokojni vitez Pogačnik je izšel sicer iz političnega življenja, toda čeprav je bil stalno v prvih vrstah, se ga ona žalostna dnevna politika, ki se izživlja večinoma le v medsebojnih bojih, ni niti dotaknila. Zato je užival vedno izjemen položaj in zato je bil naravnost poklican, da zastopa Slovenec v predsedstvu dunajskega parlamenta, kar je pač bila najvišja čast, ki jo je mogel Slovenec doseči v avstrijskem parlamentu. A to častno mesto je zavzemal pokojni vitez Pogačnik tako vzorno, da je pridobil Slovencem pravico do tega mesta za vselej.

Prav tako samo po sebi razumljivo je bilo, da je bil predsednik prve Narodne vlade v Sloveniji vitez Pogačnik. Vsled svoje politične rutine, vsled svojega velikega poznanja naših gospodarskih razmer in vsled svojih odličnih zvez na vse strani je bil reprezentant vlade, ki ni imel tekme. In takrat v onih vročih popreobratnih dneh je bil pokojni Pogačnik morda edini, ki je mogel zbrati vse narodne sile v eni skupni fronti.

Ko je še dovršil pokojni vitez Pogačnik svojo zadnjo politično misijo in kot prvi jugoslovanski poslanik in pooblaščen minister v najtežjih časih dovršil repatriacijo naših rojakov in kljub bojem na Koroškem izvedel likvidacijo nekdanjih skupnih poslov, se je docela umaknil iz političnega življenja ter se ves posvetil gospodarstvu, ki ga je poznal do dna.

Njegovo delovanje za napredek našega gospodarstva je bilo nadvse plodonosno,

ker je bilo vseskozi konstruktivno in ker je njegov pogled vedno zajel skupni interes našega gospodarstva. Zavzemal je najodličnejša mesta v naših prvih gospodarskih podjetjih, ki bodo sedaj težko pogrešala njegove ustvarjajoče in uravnajoče inicijative. Bil je predsednik pivovarne Union, dolgoletni član upravnega sveta TPD, predsednik Jugočeške, podpredsednik Prometnega zavoda za premog, dolgo časa tudi član Zbornice za TOI itd. Pa tudi sicer je bil vedno eden najuspešnejših pospeševalcev našega gospodarstva.

Na vsakem mestu je vitez Pogačnik docela storil svojo dolžnost in zato ga bo ohranil naš narod v hvaležnem spominu, zlasti pa naše gospodarstvo, kateremu je s tako odličnim uspehom posvetil svoje velike sposobnosti.

Večna slava spominu Josipa Pogačnika!

Pokojni Josip vitez Pogačnik je bil rojen v Podnartu kot sin ugledne narodne rodbine. Po dovršenih gimnazijskih študijah se je vpisal na graški univerzi, s katere pa se je moral predčasno vrniti domov, da je prevzel domače posestvo. Tu v Podnartu je ozko živel s svojim narodom, se udeleževal njegovih bojev in stremeljenj ter postal tako državni in deželni poslanec. V avstrijskem parlamentu je zavzemal ugledno pozicijo in postal tudi podpredsednik parlamenta ter veljal kot eden vzorno objektivnih predsednikov tudi za časa najbolj vročih debat.

Po preobratu je postal predsednik prve narodne vlade, nato poslanik na Dunaju, nakar se je docela umaknil iz političnega življenja in se čisto posvetil gospodarskemu delu. Živel je navadno v svojem lepem Podnartu, kjer ga je po kratki bolezni zadela smrt v 66. letu njegove starosti.

Poročen je bil z gospo Gabrijelo, rojeno Jegličovo, sestro nekdanjega višjega državnega tožilca dr. Jegliča. Imel je tri sinove, ki vsi zavzemajo najodličnejša mesta v našem življenju. Najstarejši Joško je glavni tajnik TPD, podpolkovnik Branko je adjutant Nj. Vel. kraljice Marije, Bogdan pa bančni ravnatelj v Mariboru.

Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

ZA ZBOLJŠANJE NAŠEGA IZVOZA V EGIPT

Izredno važen trg za naš izvoz predstavlja brez dvoma Egipt. Vendar pa se do sedaj nismo na tem tržišču primerno uveljavili, kar je pripisati dejstvu, da nimamo redne pomorske zveze z Egiptom. Res je, da bo naše trgovanje z Egiptom ostalo brez uspeha tako dolgo, dokler se ne vzpostavijo redne pomorske zveze, vsaj enkrat na teden, med Jugoslavijo in Egiptom in to z našimi ladjami.

Gospodarji pomorske zveze z Egiptom so sedaj laške parobrodne družbe, ki diktirajo tarife za prevoz z dvojnimi namenoma: 1. da z visokimi tarifami, pa magari z lastno izgubo ubijejo jugoslovansko pomorsko konkurenco in 2. da z visokimi tarifami onemogočijo direktno postavljanje naših produktov na egiptovski trg ter tako prisilijo naše producente, da prodajajo svoje blago po vsaki ceni laškim posredovalcem. Sploh nam Italijani v celem Orijentu delajo velikansko materijelno in moralno škodo, tako da je jugoslovansko v te kraje — pod italijanskim vplivom — na zelo slabem glasu. Italijani pa poleg tega delajo na vse načine, da ob-

vladajo sami egiptovski trg in to v veliki meri s pri nas kupljenimi produkti. V zadnjem času so Italijani skušali potom svojega poslanika v Kairu doseči ustanovitve egiptovsko-italijanske mešane trgovske zbornice, kar se jim pa vsaj zaenkrat ni posrečilo. Drugi naši tekmeci so Grki, Rumuni in Bolgari pa tudi Turki, ki imajo vsi tedenske pomorske zveze z Egiptom ter tudi ti več ali manj prodajajo v Egiptu blago, ki je kupljeno pri nas. Kot rečeno, je torej kardinalna in prva zahteva za razvoj naše trgovine z Egiptom vzpostavitev redne pomorske zveze med našo državo in Egiptom z domačimi ladjami. V interesu nas vseh je, da država sama poprime to stvar, čimprej se bo to izvršilo, tem boljše bo.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrohi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Luksuzni davek

»Službene novine« z dne 15. avgusta t. l. priobčujejo predpise o luksuznem davku, kateri se je pred kratkim tudi pri nas uveljavil. Luksuzni davek, prikrojen po tujih vzgledih, tudi pri nas ni novost. Pobiral se je že v zvezi s prvotnim davkom na poslovni promet, a po razmeroma kratkem času ob prvi reformi prometnega davka iz upravičljivih razlogov zopet ukinil. Zato smo trdno uverjeni, da bo tudi sedaj pobiranje luksuznega davka samo začasno, kajti če bo finančna uprava izčrpno pobirala povišani prometni davek, bo kmalu morala misliti na to, da ne ukinemo samo luksuznega davka, ampak tudi da izvzame iz poviška prometnega davka vsaj gotove predmete, ki so s tem poviškom najhujše prizadeti.

a) Odmera in pobiranje luksuznega davka.

Novi davek se pobira od 100 blagovnih vrst po seznamu, ki je tesno naslonjen na carinsko tarifo. Plačuje se za promet z istim blagom, to je za blago v neizpremenjenem stanju samo enkrat in sicer pri uvozu na carinarnici, za blago, izdelano v tuzemstvu, pa ga plačuje proizvoznik, odnosno trgovec. Kadar plačuje luksuzni davek trgovec, se od celotno opravljenega prometa odšteje promet z luksuznimi predmeti, ki se dokazano opravi z drugimi trgovci, da se tako prepreči dvojno obdavčenje.

Pojem proizvoznika se pri luksuznem davku tolmači tako kakor pri prometnem davku in se smatra tudi pri luksuznem davku za proizvoznika: praproizvoznik, izdelovalec, pri naročilih iz notranjosti države naročitelj in pri naročilih iz inozemstva pa izdelovalec.

Ob plačilu luksuznega davka za predmete, sestavljene iz delov ali izdelane iz predmetov, za katere je bil luksuzni davek že plačan, se odbijejo vsote, katere so bile kot luksuzni davek pobrane za te dele, odnosno sestavine. Vendar se ta odbitek dovoli samo, ako so bili deli ali sestavine nabavljene iz inozemstva ali neposredno pri tuzemskem proizvozniku. Poleg tega se odbija že plačani luksuzni davek samo, ako podjetje s poslovnimi knjigami dokaže, koliko je takega blaga porabilo v produkciji novih luksuznih predmetov in da je davek na nje v resnici plačalo.

Odbijanje se sme vršiti samo na prošnjo davčnega zavezanca. Prošnja se predloži mesec dni prej nego dospe v plačilo zadnji letni obrok splošnega ali skupnega davka na poslovni promet. Prošnji se mora priložiti dokazilo, kdaj, po kateri ceni in pri kom so se ti deli in sestavine nabavile, koliko se jih je porabilo za produkcijo novih luksuznih predmetov, koliko je bilo za te dele plačanega luksuznega davka, to je preveljenega na prosilca. O prošnji odloči davčna uprava in se obračuni odbitek ob prvem prihodnjem odplačilu luksuznega davka.

Luksuzni davek znaša 10% od prejete odškodnine, odnosno cene blaga pri uvozu. Plačuje se skupaj z davkom na poslovni promet ob rokkih, ob kojih dospeva v plačilo prometni davek. Za luksuzne predmete, ki podlegajo splošnemu (sedaj 2%) prometnemu davku, se odpremlja ob ob dospelosti prometnega davka 12% (2% za splošni davek in 10% za luksuzni davek). Pri onih luksuznih predmetih pa, ki podlegajo skupnemu davku, se odpremi poleg skupnega davka še 10% luksuzni davek. Samo pri luksuznih predmetih, ki podlegajo kombiniranemu skupnemu davku, se pobira kot davek skupaj samo 10% od prejete odškodnine.

V sporu, ali se ta ali oni predmet

smatra za luksuznega, odloča v prvi instanci ob uvozu carinarnica, ob izdelavi v tuzemstvu pa finančna direkcija.

Luksuzni davek za predmete, izdelane v tuzemstvu, ki podlegajo splošnemu davku na poslovni promet, plača, ako ni v seznamu luksuznih predmetov drugače odrejeno, oni, ki je dolžan plačati prometni davek, in sicer po predpisih, ki veljajo za to davčno vrsto.

Ako je po seznamu luksuznih predmetov dolžan trgovec, da plača luksuzni davek, in ako je proizvoznik, od kojega trgovci nabavljajo take predmete, dolžan, da vodi knjigo opravljenega prometa, potem bo proizvoznik v svoji celoletni prijavi izkazal celokupni promet z luksuznim blagom in posebej še promet z luksuznimi predmeti, katere je prodal trgovcem. Prijavi se mora priložiti seznam trgovcev, kateri so kupili dotične predmete, ker bi se sicer ta promet pri proizvozniku ne mogel oprostiti luksuznega davka. Podatke iz teh seznamov bodo davčne uprave priobčile onim davčnim upravam, na kojih področju stanuje trgovec, ki jih je kupil.

Luksuzni davek za predmete, ki podlegajo skupnemu davku na poslovni promet, se pobira na način, določen za skupni davek. Ako se davčna osnova za skupni davek ne ugotavlja po dejanski odškodnini, nego po drugih podatkih (n. pr. pri prepletenem in mrežastem blagu), se davčna osnova za luksuzni davek posebej ugotovi.

Luksuzni davek za predmete, ki so vsebovani s kombiniranim skupnim davkom, se pobira na način, kakor to določa pripomba v seznamu luksuznih predmetov. Ako seznam ne vsebuje v tem pogledu nikakih navodil, se pobere luksuzni davek po splošnih načelih.

Osnova za luksuzni davek se ugotavlja na isti način kakor osnova za splošni in skupni davek na poslovni promet po davčnih prijavah, koje veljajo za obe davčni vrsti ob enem.

Na pobiranje luksuznega davka za blago, ki se oddaja v promet, bodisi da se uvažuje bodisi da se izdeluje v tuzemstvu, v nikakem oziru ne vpliva oprostitev od carin, od splošnega ali skupnega prometnega davka ali od katerekoli druge dajatve.

Kjer je luksuzni davek dolžan plačevati trgovec, se ta davek ne pobere ob uvozu dotičnega blaga iz inozemstva. V teh primerih, kakor v primerih, v katerih se luksuzno blago izdeluje v tuzemstvu, pobere luksuzni davek na podlagi redne prijave davčna uprava.

Luksuzni davek se pobira za promet, izvršen po 15. avgustu 1932. Na luksuzne predmete, ki se uvažajo, pobirajo carinarnice ta davek počenši od dne 16. avgusta 1932 dalje. Enako se pobere luksuzni davek tudi na ono blago, ki je bilo ta dan na carinarnici še neocarinjeno.

b) Seznam luksuznih predmetov.

1. Suho grozdje (štev. car. tarife iz 12).
2. Ananas in pistanje, sveže in suhe (15).
3. Dateljni, sveži ali suhi (16).
4. Granatna jabolka in banane (19).
5. Suhe smokve v zavojih do vseh 10 kg skupne teže (21).
6. Cvetlice za okras ali nakit, natrgane, razcevele ali v popju; listje in vejice s cvetci in plodi. (Semkaj spadajo venci in drugi izdelki iz navedenih predmetov) — (iz 34).
7. Palmove vejice in palmovo listje, morski mah, trave in vejice, vsi to za okras, za venci in za nakit sveže ali kakorkoli osušeno; tudi barvano (35).
8. Kaviar in njegovi nadomestki, sveži ali nasoljeni (87).
9. Močne alkoholne pijače (arak, rum, konjak, likerji itd.) — (112).

ad 1-9. Luksuzni davek za predmete, navedene od 1-9 plača proizvoznik ali se pobere pri uvozu. — Glede močnih alkoholnih pijač navaja seznam, da plačajo osebe, kakor kavarnarji, lastniki bifejev

Dr. Pirčeva sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

SLOVENIA TRANSPORT

LJUBLJANA - TELEFON 27-18

MEDNARODNI TRANSPORTI

Prevzem transportov v inozemstvo in iz inozemstva — Reekspedicije na vseh postajah — Zastopstva v vseh tu in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih. — Informacije brezplačno.

- itd., ki se ne bi mogle izkazati s fakturami, davek po prijavi, katero oredi davčni odbor.
- Vsa fina vina, ki vsebujejo preko 15% alkohola ali preko 5% ekstrakta (115).
 - Šampanjec in druga vina, ki se penijo in kipe (116).
 - Navadni bonboni, cukrčki, ratluk, alva, sadje razen južnega, povrtnine, semenje posladkorjani — kandirani (132).
 - Fini bonboni (takozvani svileni, napolnjeni s marmelado, čokolado in drugim; fondanti brez čokolade, marcipan, južno sadje, seme za začimbe itd. — posladkorjeno (kandirano) — (133).
 - Čokolada in njeni nadomestki v tablah ali kosih. Blago, popolnoma ali deloma iz kakaove mase in čokolade in njeni nadomestki, kolikor ni imenovana drugje (iz 184).
 - Fini siri (imperial, aplan, rokfor, gorgonzola, grana, strahino itd.) — Trapist in ementaler se ne smatra za fini sir, ki podlega luksuznemu davku (iz 136).
 - Konserve iz rakov (iz 143).
 - Voščeno blago in blago iz cerezina (razen sveč, svečic in voščenih vžgalic) — (185).
 - Milo z dodatkom kozmetičnih sredstev (iz 187).
 - Izdelki iz mila, stearina in parafina v zvezi z najfinjšim materialom (iz 195).
 - Umetne dišeče snovi (257).
 - Dišeče tolče in dišeča rudninska olja (258).
 - Parfumerije z etrom ali alkoholom (259).
 - Dišeče vode brez etra in alkohola (260).
 - ad 10—23. Luksuzni davek od predmetov, navedenih pod št. 10—23, plača trgovec.
 - Puder, pomade, rumenila in belila, barvila za lase in ostale na drugem mestu neimenovane parfumerije in kozmetična sredstva (iz 261—2).
 - Predmeti za umetni ogenj vseh vrst; rakete, žabice, strelne kapice za otroške pištole, tudi napolnjene s pokalnim živim srebrom (266).
 - Vezenine na bombaževi tkanini, tudi z aplikacijami, izdelanimi s svileni prejo (iz 282—1).
 - Fine preproge za tla, preproge iz gumija in živalske dlake, kakor perzijske, smirna itd. (iz 315—2).
 - Cipke, volnene (323).
 - Goste svilene in polsvilene tkanine (331).
 - Zamet, pliš in njim slične tkanine: svilene in polsvilene (332).
 - Tuli, bobinet in njima podobne tkanine, gladke: gaz, krep, flor in ostale redke tkanine, popolnoma ali deloma svilene (333).
 - Pleteno in mrežasto blago, svileni ali deloma svileni (335).
 - Cipke, svilene ali deloma svilene (336).
 - Tkani traki, svileni ali polsvileni, razen onih izdelanih v rispu do 6 cm širine za opremo klobukov (337).
 - Vezenine na tkaninah, popolnoma ali deloma iz svile (338).
 - Pozamentarije, pozamentarijski in gumbarški izdelki, tudi na podlogi iz lesa, kosti, roga, navadnih kovin ali navadne tkanine — svileni ali polsvileni (339).
 - Lasuljarski in drugi izdelki iz človeških las ali imitacije človeških las, tudi v zvezi z drugo navadno ali fino tkanino (353).
 - Izdelki iz konjske žime, ki niso na drugem mestu imenovani, trakovi in umetne cvetice (iz 355—2).
 - Konfekcija kakor: obleka, perilo in drugo modno in šivano blago iz tkanin, tudi plišastih, pletenih snovi, čipk in vezenin, trakov in pozamentarij, kolikor ni v tarifi drugačnih odredb: svileni in polsvileni, potem brez ozira na materijo, ako čipke ali vezenine obsegajo 80% površine zunanosti; brez ozira na materijo, ako je okinčana z izdelki zlate ali srebrne preje ali če ima podlogo iz krzna ali iz finih kož, smoking, redingoti, fraki; hišni plašči, moški ali ženski: pižame in slično brez ozira na materijo (iz 356).
 - Peresa tudi glave, deli in cele ptice za okras (357).
 - Pahljače (358).
 - Moški in ženski klobuki: popolnoma ali deloma svileni, opremljeni ali neopremljeni (iz 359).
 - Vsi okrašeni ženski klobuki brez razlike (364).
 - Umetne cvetice in venci, popolnoma ali deloma narejeni iz tekstilnih tvarin, tudi v zvezi z drugo tkanino (366).
 - Dežniki in solnčniki: 1. a) z držali ali deli iz želvovine, slonove kosti ali njih imitacije ali iz pozlačenih in posrebranih kovin; prevlečeni s svileni ali deloma svileni tkanino ali docela ali večinoma s čipkami ali vezeninami; 2. a) z držali ali deli, okrasno rezljanimi ali iz tkanine za rezljanje ali okrašeni s čipkami ali vezeninami, prevlečeni s svi-

- leno ali deloma svileni tkanino ali docela, odnosno po večini z vezeninami; 3. z dragimi kovinami; 4. Ostali: a) prevlečeni samo ali po večini s čipkami in vezeninami; b) prevlečeni s svileni ali deloma svileni tkanino. (iz 367 — 1. a), 2. a), 3. a), 4. a) in b)
- Obuvala iz tkanine in klobučevine s podplati iz drugih tvarin: docela ali deloma svileni (iz 368—1).
- Obuvala iz jelenove kože, lakirana, bronsirana, pozlačena in posrebrana (iz 374).
- Usnjene rokavice, vezane s kakršnokoli tkanino, pa tudi z obrobki iz fine kožuhovine (iz 375).
- Palice, bičji in podobni predmeti iz usnja in živalskih žil (377).
- Sedlarski in jermenarski izdelki iz usnja, tudi iz napojenih ali prevlečenih tkanin v zvezi s srebrom, s srebrom oploščenimi, posrebranimi ali pozlačenimi deli (iz 378).
- Torbarski izdelki iz usnja ali tkanin, razen iz svilenih, tudi iz napojenih ali prevlečenih tkanin, a) v zvezi z najfinjšo tkanino, v komadu težko preko 1 kg; b) v zvezi z najfinjšo tkanino, v komadu težko do 1 kg (iz 379 — 1. b), 2. b).
- Usnjeni izdelki, v kolikor niso na drugem mestu navedeni: v zvezi z najfinjšim materialom ali v zvezi s plemenitimi kovinami (iz 380 — 2, 3).
- Krznarsko blago iz finih kož, prevlečeno, s podlogo (iz 383 — 2. b).
- Košarski in pletarski izdelki v zvezi z drugo neimenovano tkanino: a) v zvezi z najfinjšo tkanino, b) v zvezi z dragimi kovinami (zlatom ali srebrom) (iz 404 — 3, 4. a) in b).
- Izdelki iz sparterije (razen klobukov) v zvezi z najfinjšo tkanino (iz 406, 3).
- Izdelki, samo ali deloma iz slonove kosti, in imitacije slonove kosti, iz želvovine in imitacije, iz biserne matice in imitacije, tudi z drugo tkanino a) v zvezi z najfinjšim materialom, b) v zvezi z dragimi kovinami (iz 411 — 2 in 3).
- Biseri in imitacije biserov (412).
- Korale in imitacije koral (413).
- Živalske snovi za rezbarstvo, druge neimenovane in izdelki iz njih a) v zvezi z najfinjšim materialom, b) v zvezi z dragimi kovinami (iz 415 — 2. c) in 2. d).
- Izdelki, docela ali deloma iz celuloide in njim podobnih snovi, razen imitacij slonove kosti in želvovine v zvezi z najfinjšim materialom ali v zvezi z dragimi kovinami (iz 418 — 2, 3).
- Pohištvo: a) prevlečeno s svileni ali deloma svileni tkanino, čipkami, vezeninami, plišem, žametom ali njim sličnimi tkaninami; b) ostalo z umetnim delom, pobarvano z brončenimi barvami, slikami (iz 432 — 2. b), 3. d).
- Izdelki iz lesa na drugem mestu neimenovani z umetnim delom, slikano, barvano z brončenimi barvami, tudi v zvezi z navadnim ali finim materialom, dalje izdelki z najfinjšo tkanino ali v zvezi z dragimi kovinami (iz 435 — 4, 5. in 6.).
- Palice, držala za palice, brez zveze ali v zvezi z navadno in fino tkanino iz trske (iz 439 — 1).
- Tapete iz papirja, bronsirane, pozlačene ali posrebrane (iz 458 — 2).
- Karte za igranje, zabavo in podobno, tudi pole s slikami za take karte (459).
- Papir za pisma, kuverte iz papirja, dopisnice in karte za pismo, vse to s slikami, obrobki, monogrami, amblemi, okrasnimi črtami s prešanimi ali umetnimi cvetkami, tudi v zvezi z navadno ali fino tkanino (462).
- Umetne cvetice in deli cvetic iz papirja (468).

Brzjaviti:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper
Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič
Veletrgovina kolonijalne
robe. Velepražarna kave.
Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postrazba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

- Vabila, posetnice, jedilni list, karte za plesne rede in podobno: konfeti, serpentine, maske, kotiljonski redi in drugi predmeti za veselice in zabave; predmeti družabnih iger, držala (manšete) za šopke, črke, senčnike za svetiljke, lampioni, podloge iz kartona in papirja za sladčice, okviri za fotografije, albumi za fotografije, za razglednice in za poštne znamke, albumi za poezije in ostali luksuzni izdelki iz papirja, kartona, lesne ali papirne mase (iz 469).
- Neimenovani izdelki in predmeti iz papirja, kartona, lesne ali papirne mase v zvezi z najfinjšo tkanino ali v zvezi z dragimi kovinami (iz 470 — 2 in 3).
- Dragi kamni, obdelani in izdelki (475).
- Poldragi kamni, za katere se smatra tudi steklena lava, obdelani in izdelki (476).
- Luksuzni, galanterijski in drugi drobni izdelki iz kamenov vsake vrste, tudi v zvezi z navadno in fino tkanino (485).
- Izdelki iz kamenov v zvezi z drugim materialom iz najfinjših tvarin ali iz drugih kamenov (iz 487 — 2 in 3).
- Izdelki zgolj iz cementa ali iz cementa, pomešanega z azbestom in drugimi snovmi, izdelki iz malca in iz zmesi od malca z raznimi drugimi snovmi, vsakovrstno luksuzno blago te vrste (iz 489 — 4).
- Izdelki iz jantarja in gagata in njiju imitacij, morske pene in njene imitacije, iz luknjčave, jedre ali zgoščene lave, tudi v zvezi z drugo tkanino a) v zvezi z najfinjšim materialom, b) v zvezi z dragimi kovinami (iz 493 — 2 in 3).
- Luksuzni predmeti iz keramičnega materiala (iz 503).
- Izdelki iz keramične tkanine v zvezi z drugo tkanino a) z najfinjšo tkanino, b) z dragimi kovinami (iz 505 — 3, 4).
- Steklene prizme in steklo za lestence, stekleni obiski za lestence in za drugo uporabo, nepreluknjani ali preluknjani, tudi nanizani radi prenosa (516).
- Bleščice, biseri, emailna in steklena zrna, tudi nanizana zaradi prenašanja (517).
- Stekleni kamni za nakit, stekleni lističi, stekleni biseri in steklene korale, nepreluknjane ali preluknjane, tudi nanizane radi prenašanja (518).
- Podobe na steklu, stekleni mozaik, litofanije, kakorkoli izdelane na steklo (519).
- Daljnogledi (iz 520).
- Izdelki iz steklenih prizem in stekla za lestence, steklenih obeskov za lestence in za drugo uporabo, bleščič, biserov, steklenih in emailnih zrn, steklenih lističev, steklenih kamnov za nakit, steklenih biserov in steklenih koral (522).
- Umetne cvetice, statuete, figure in figurice in drugi luksuzni in galanterijski izdelki (iz 523).
- Izdelki iz stekla v zvezi z dragimi kovinami (iz 524 — 4).
- Kovan denar izven tečaja iz dragih kovin, tudi tak, ki se porablja za nakit (iz 528 — 2).
- Tkanine, trakov, pozamentarije in drugi izdelki iz preje ali žice dragih kovin bleščice (iz 532).
- Posebe neimenovani izdelki iz zlata in platine 1. v zvezi z dragimi kamni in pravimi biseri, 2. brez zveze ali v zvezi s poldragimi kamni ali z imitacijo dragih in poldragih kamnov s pravimi ali ponarejenimi koralami ali ponarejenimi biseri (iz 533 — 1 in 2).
- Izdelki, posebej neimenovani iz srebra, tudi pozlačeni (534).
- Noži, žepni nožiči in britve v zvezi z najfinjšo tkanino (iz 572).
- Nakitni galanterijski izdelki, tudi v zvezi z navadno ali fino tkanino (iz 585 — 1).
- Radioaparati za trgovino ali za porabo privatnih oseb (iz 665).
- Avtomobili s cilindrično vsebino preko 2 1/2 l. (iz 675).
- Sportni čolni za privatno porabo, a ne za porabo sportnih organizacij, motorni čolni in jahte (iz 681).
- Mehanične priprave za sviranje in pijanini (iz 686).
- Gramofoni (iz 687).
- Fotografski aparat s svetlobno jakostjo preko F 6, 3 (iz 691).
- Žepne ure z okrovom iz zlata ali platine in žepne ure, okrašene z dragimi kamni (692).
- Okrovi za žepne ure iz zlata ali platine in okrovi, okrašeni z dragimi kamni (iz 693).
- Otročje igrače: 1. iz navadne tkanine, 2. iz fine tkanine ali v zvezi z fino tkanino, 3. iz najfinjših tkanin ali v zvezi z najfinjšo tkanino (700).
- ad 24.—100. Luksuzni davek za blago, našeto pod št. 24.—100 plača proizvajnik v notranjosti, odnosno uvoznik pri uvozu.

Lajnine
makaroni, špageti, juhe, kuhne

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.

Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmerne cene. solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIČ.

Po svetu

Uruguay bo moratorij za inozemske dolgovce podaljšal do leta 1933.

Zlato kritje poljskega zlota bo poljska vlada najbrž znižala. Pravijo, da to vrednoti ne bo nič škodovalo.

Poljska je znižala nekaj carinskih postavk; znižanje gre deloma do 50 odstotkov.

Perzijska vlada je poostрила določbe o monopolu zunanje trgovine in je računati za bližnji čas z močnejšo omejitvijo v dodelitvi uvoznih licenc za perzijske importirje.

Konverzija vojnega posojila v Angliji od 5 na 3 1/2 % kaže sledeči zaključek: Angleška banka je prejela 1,227.000 prošenj za konverzijo in 45.000 prošenj za izplačilo, hranilnice zaznamujejo 93.000 prošenj za izplačilo v gotovini in 66.500 konverzijskih prošenj.

Avstrija bo izdala zakon o zaščiti vrednote, in bo vsakdo, ki bo napravil kak za deven pogrešek, strogo kaznovan.

Zveza avstrijskih industrijcev hoče osnovati lasten kompenzacijski urad v obliki zadrage, ki bo delala skupaj s krogi poljedelstva in konsuma.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je bil v začetku t. m. v znesku 6224 milijonov Kč krit z 38-6 odstotki.

Praške tri velehranilnice zaznamujejo v začetku avgusta 4888 milijonov Kč hranilnih vlog, med njimi Mestna hranilnica 2950 milijonov, ostali dve 900 in 1000.

Podjetje Škoda bo zgradilo v Perziji dva velika mostova; stavilo je najnižjo oferto. Misli osnovati v Perziji podružnico.

Nemški dovoljeni moratorijski krediti znašajo skupaj 8976 milijonov mark: U. S. A. 1700 milijonov, Anglija 960, Švica 644, Holandija 490, Francija 160, Švedska 14, Češkoslovaška 5, Belgija 3 milj. mark.

Fuzija ameriških železnic obsega 300 prog, 85.000 km omrežja in skoraj 10 milijard dol. glavnice. Iz vsega tega so nastali štirje veliki obrati. Omenimo, da meri vse železniško omrežje Jugoslavije 10 tisoč km, Nemčije 54.000 km.

Irska nadaljuje carinski boj z Anglijo in je na primer naložila na angleški premog carino, ki je enaka 30 odstotkom njegove vrednosti.

Po programu za nabavo dela v Nemčiji je določenih sedaj 50 milijonov mark za gradbo deželnih cest.

Uradna subvencija bank v Italiji je narasla od 3 milijard lir v letu 1930 na 4-9 milijard v letu 1931.

Izvoz svinca iz Jugoslavije gre večinoma v Avstrijo, ki ga je kupila lani za 21-3 milj. Din. Zato bi prepoved uvoza svinca, kakor jo v Avstriji nameravajo, naš izvoz hudo zadela.

Split bo dobil avtomatično telefonsko centralo in je napravila tamošnja poštna direkcija vse potrebne korake za to.

V Katovicah (Šlezija) so otvorili blagovno borzo.

Royal Mail Line se imenuje nova angleška plovna družba, nastala iz štirih dose-danjih družb. Osnovna glavnica 4 milj. funtov, ladij 50, njih vrednost 7 milj. funtov.

Elektrifikacija železnic v Italiji hitro napreduje; v prihodnjih štirih letih bodo elektrificirali zopet 4800 kilometrov glavnih prometnih prog.

Še ena tovarna umetne svile v Japonski bo ustanovljena; glavnica 5 milijonov jenov, dnevna kapaciteta v začetku 3 tone, pozneje 10. V Japonski obstoji 11 družb z dnevno kapaciteto ca 80 ton umetne svile.

Na trgu železa v Nemčiji je nastopil popoln mir, in ne naračajo ne trgovci in ne veliki konsumenti.

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek → Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče
Tendenca nestalna.
Promet Din 2.284.216-34.

Dasi je Narodna banka tudi v minoletem tednu dodeljevala devize le v skrcenem obsegu po 100 tisoč dinarjev dnevno, je bil potom privatnega blaga dosežen mnogo znatnejši promet kakor v predzadnjem tednu.

Narodna banka je intervenirala v Amsterdamu s 9 tisoč Din, v Parizu s 30 tisoč Din, v Londonu s 34 tisoč Din, v New Yorku s 102 tisoč Din, v Trstu s 103 tisoč Din, v Berlinu s 105 tisoč Din in v Zürichu s 120 tisoč Din. Skupno intervencijsko blago Narodne banke je, kakor razvidno, znašalo 503.000 Din.

Privatna ponudba pa je v preteklem tednu omogočila zaključke v iznosu 1781 tisoč Din, in sicer v posameznih devizah: Praga 2 tisoč Din, Zürich 5 tisoč Din, Varšava 18 tisoč Din, Pariz 31 tisoč Din, Berlin 31 tisoč Din, Budimpešta 85 tisoč Din, Dunaj 95 tisoč Din, New York 111 tisoč Din, Trst 230 tisoč Din in London 1173 tisoč Din.

V primeri s predzadnjim tednom s skupnim prometom 745 tisoč Din je promet v zadnjem tednu dosegel nad 3kratni iznos.

Na posameznih borznih sestankih se je promet gibal sledeče:

dne 8. avgusta	Din 449.161-92
dne 9. avgusta	Din 1.071.118-97
dne 10. avgusta	Din 422.854-38
dne 11. avgusta	Din 123.848-42
dne 12. avgusta	Din 217.232-65

Devizna tečajnica minolega tedna kaže nestalnost posameznih deviz, ki v sredini tedna večinoma oslabe in se na zadnjem borznem sestanku ponovno učvrstijo.

Tako pričenja deviza Amsterdam ponedeljek s tečajem 2291-24 — 2302-60 in zaključuje v četrtek s tečajem 2290-96 — 2302-32.

Deviza Berlin beleži začetkom tedna 1351-80 — 1362-60 in zaključuje v petek s tečajem 1352-36 — 1363-16. Deviza Bruselj beleži prvi dan 790-24 — 794-18 v četrtek 789-41 — 793-35.

Neizpremenjen je tečaj Zürich 1108-35 — 1113-85 skozi celi teden. Deviza New York pričenja in zaključuje s tečajem 5672-14 — 5700-40, deviza London beleži prvi dan tečaj 196-08 — 197-68, zaključuje pa s tečajem 197-64 — 199-24. Deviza Pariz beleži v ponedeljek 222-93 — 224-05, v petek 222-99 — 224-11.

Deviza Praga prične s tečajem 168-45 — 169-31, zaključuje pa v četrtek s tečajem

168-23 — 169-09. Deviza Trst otvori teden s tečajem 290-24 — 292-64 in zaključuje s tečajem 290-68 — 293-08.

Devizi Budimpešta in Dunaj sta še vedno brez notice.

Efektno tržišče
Tendenca mlačna.

Notice industrijskih papirjev so ostale tudi v pretečenem tednu brez izpremembe in je bila Kranjska industrijska družba zaključena v torek, dne 9. t. m. po 300 dinarjev.

2½% drž. renta za vojno škodo je notirala 8. t. m. Din 202—, dne 10. t. m. Din 210—, na vseh ostalih borznih sestankih tega tedna Din 205—.

V Blairu ni bilo prometa. Ponudba v 8% posojilu je beležila 8. in 10. avgusta 44—, 9. t. m. 43—, na ostale borzne dneve 46—, a v 7% posojilu 41— 8. t. m., 42— pa na vseh ostalih borznih sestankih minolega tedna.

Lesno tržišče
Tendenca slaba.

Mesec avgust in september predstavlja običajno za izvoz drv glavno sezijo. V teh mesecih krijejo svoje potrebe naši inozemski odjemalci. V letošnji sezoni pa je kupčija v gorivem drvu in oglju zelo mlačna. Vsled slabih drv v lanskim sezoni, so se nudila zaostala drva iz predlanske sezone po vsaki ceni in so se skvarile tudi cene za letošnjo zdravo produkcijo. Ker je pa produkcija drv v tem letu zelo nazadovala, je upanje na zboljšanje cen v poznejši jesenski sezoni. V drugih vrstah lesa trgovina žal počiva.

Tečaj 19. avgusta 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2290-40	2301-76
Berlin 100 M	1351-25	1362-05
Bruselj 100 belg	789-68	793-62
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curich 100 fr.	1108-35	1113-85
London 1 funt	197-14	198-74
New York 100 dol.	—	—
New York 100 dolarjev	5662-42	5690-68
Pariz 100 fr.	223-06	224-18
Praga 100 kron	168-12	168-98
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	291-13	293-53

Medić-Zankl kemično čiste, olupane in navadne prstene ter suhe fasadne barve.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe glede dobave ca. 50.000 kg pšenične moke, 800 kg ječmenove kave in 600 kg sirove kave. — Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 5. septembra t. l. ponudbe glede dobave gumijaste preproge. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 14. septembra t. l. ponudbe glede dobave aluminijeve in emajlirane posode. — Dne 20. septembra t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu, licitacija glede dobave pisarniškega materiala; dne 22. septembra t. l. pa glede dobave amerikan-platina. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 25. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 500 kg bencina in 2000 kg portland-cementa; do 1. septembra t. l. pa glede dobave 5000 kg portland-cementa, 5 vagonov jelovih desk, 500 kg strojnega olja in 300 kg dinamola. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe glede

dobave 1200 kg terpentinovnega mila, 4000 kg koruznega zdroba, 1200 kg bučnega olja in 2600 kg riža. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.) — Dne 7. septembra t. l. se bo vršila pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu licitacija glede dobave 100 vagonov koksa. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri tehničnem odseku tega urada.)

Prodaja. Dne 10. septembra t. l. se bo vršila pri upravi III. oddelka zavoda za izradu vojne odeže v Zagrebu licitacija glede prodaje odpadkov od sukna, platna, usnja, železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in material pa pri isti upravi.)

BREZPOSELNI IZPIRAJO ZLATO
V južnoameriški republiki Chile je okoli 100.000 brezposelnih. Vlada republike se je odločila, da bo velik del teh brezposelnih poslala na jug in jih porabila tam za produkcijo zlata iz rek, ki so bogate na zlatu. Na ta način bodo brezposelni odstranjeni iz mest in bo vlada dobila velike množine zlata, kar ji bo v njenem kočljivem položaju prav dobro prišlo.

Občni zbor gremija trgovcev za ptujsko okolico

Dne 18. t. m. se je vršil v Ptuj redni letni občni zbor gremija trgovcev za ptujsko okolico. Zborovanje je vodil gremijalni načelnik Ivan Traun, ki je podal poročilo o delovanju gremija v preteklem letu. Poročilo navaja akcije, ki jih je podvel gremij v korist svojega članstva. Konec preteklega poslovnega leta je štel gremij 313 članov.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal računski preglednik Zorko, izkazuje, da je imel gremij v preteklem letu Din 19.875— dohodkov in Din 20.792-96 izdatkov. Vse gremijalno premoženje pa je znašalo Din 15.215-29, podporni sklad Din 11.708-39 in vaješki sklad Din 40.238-23.

O prenosovanju gremija po novem obrtnem zakonu je poročal zvezni tajnik I. Kaiser, ki je v svojem govoru očrtal historijat novega obrtnega zakona in njega najvažnejše določbe o usposobljenosti, krošnjarstvu, sejnih, potnikih in organizaciji. Obrazložil je nato določila novih pravil, ki so bila po sklepanju o točkah, ki so prid-

žane občenemu zboru, soglasno odobrena. Z ozirom na to, da poteče funkcijska doba sedanjega gremijalnega načelnstva čez dve leti, je sedanje načelstvo prevzelo posle uprave združenja.

Pri nato sledeči volitvi nadzornega odbora so bili izvoljeni gg. Zorko, Beranič in Murkovič kot člani, Meško, Uršič in Vrnik pa ko tnamestniki.

Zvezni tajnik je poročal nato o sedanjem gospodarskem položaju in na željo zborovalcev zlasti o kmečkem moratoriju, trošarinskih predpisih, davčnih vprašanjih. Poudarjal je osobito tudi potrebo po enotnosti in solidarnosti trgovstva, ki je predpogoj za uveljavljanje stanovskih teženj.

Na predlog g. Murkoviča se je razpravljalo tudi o prenosu gremijalne pisarne v Ptuj v prostore ptujskega združenja. Sklenilo se je, naj uprava stopi glede administrativne spojitve v stik s ptujskim združenjem.

Ljubljanski velesejem

Kmetijska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra bo obsegala:

- a) Strokovno-poučni kmetijski oddelek.
- b) Sirarsko in mlekarstvo razstavo, na kateri sodelujejo skoraj vse mlekarne in sirarske zadruge.
- c) Razstavo jajc.
- d) Čebelarstvo razstavo in sejem za med.
- e) Zelenjadno razstavo.
- f) Vinsko razstavo in sejem.

Ta del kmetijske razstave organizira kmetijski odbor velesejma. Kmetijski razstavi so priključene še:

g) Razstava goveje živine montafonske pasme, ki jo priredi živinorejska zadruga Jugomontafon. Razstava se vrši 3. in 4. septembra.

h) Razstavo perutnine in kuncev priredi Društvo rejcev malih živali »Živalica«. Tej razstavi sta priključeni še razstavi ribe in ptice. Razstava traja od 3. do 12. septembra.

i) Kmetijski odbor velesejma priredi dne 10. in 11. septembra razstavo plemenskih konj.

j) in ves čas razstave, to je od 3. do 12. septembra, veliko razstavo poljedelskih strojev in orodja.

Pohištena obrt na letošnjem jesenskem Ljubljanskem velesejmu od 3. do 12. septembra bo prav razkošno zastopana. Razstavljeni bodo izdelki pohištenih in stavbenih mizarjev v vseh slogih moderne kulture in bodo kos vsem današnjim zahtevam, pa najsi bo glede precizne izdelave in oblike ali pa glede solidnosti in konkrutnosti. Naše občinstvo je zamoglo na mizarskih razstavah Ljubljanskega velesejma na lastne oči opazovati ves povojni razvoj domačega mizarstva ter se prepričati, da se nahaja že na naravnost zavidljivi višini. To velja tako glede strokovne odličnosti izdelkov kot glede umetniškega okusa, s katerim so izdelani. Vsak kupec, pa najsi ima izbran umetniški okus, z lahkoto najde primerno blago. Interesenti so vljudno vabljeni, da si razstavo ogledajo, nato pa sklenejo čimveč kupčij, ki bodo razstavljalcem največje priznanje, obenem pa vzpodbuda k nadaljnjemu napredovanju.

Razstava povrtnine na velesejmu v času od 3. do 12. septembra t. l. bo nudila gošpodinjam razne pri nas še malo znane vrste pridelke, ki so važni in vsega upoštevavanja vredni, da ne bo v bodoče prehrana le enostranska. Razstavljen bodo tudi vse druge zelenjadne vrste, posebno zboljšane, kar naj pospešuje vrtnarstvo.

Albert Špeletič sobno slikarstvo
Ljubljana, Emonska cesta št. 25.

Ivan Perdan
nasledniki
Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga nudi po nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinjšje namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago. — Postrežba točna in solidna

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Maribor, Meljska cesta št. 1.
Besedilo: Koradžija Ivan »Eksport«.
Obratni predmet: nakup in prodaja deželnih pridelkov, živine in mesa na drobno in debelo.

Imetnik: Koradžija Ivan, trgovec v Mariboru, Meljska cesta št. 1.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 28. julija 1932.

Firm. 776/32 — A III 216/I.

Sedež: Maribor.
Besedilo: I. Trpin, Tekstilni bazar.

Obratni predmet: Trgovina z manufakturo, galanterijo in konfekcijo.

Imetnik: Trpin Ivan, trgovec v Mariboru, Vetrinjska ul. št. 15.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 14. julija 1932.

Firm. 752/32 — A III 214/I.

Sedež: Polenšak.
Besedilo: Franc Zavec.

Obratni predmet: Trgovina s sadjem na debelo.

Imetnik: Zavec Franc, trgovec s sadjem v Polenškaku.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 14. julija 1932.

Firm. 744/32 — A III 215/I.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Maribor, Gosposka ul. 25.
Besedilo: Bančna poslovalnica Bezjak — Bankarska radnja Bezjak.

Obratni predmet: Biro za bančno-komisijske in finančno-poslovne transakcije.

Obratni predmet odslej: Izvrševanje bančnih in menjalskih poslov, in sicer: nakup in prodaja valut ter vrednostnih papirjev, prodaja srečk državne razredne loterije, eskont menic in inkaso, lombardnih in kontokorentnih poslov.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 14. julija 1932.

Firm. 751/32 — Rg A III 1/4.

Sedež: Maribor.
Besedilo: Mariborska tiskarna d. d.

Izbriseta se dosedanja člana upravnega sveta Robič Srečko in Gorišek Mirko, vpišeta pa novoizvoljena člana upravnega sveta Pogačnik Stanka, soproga tovarnarja v Rušah, in Detela Stanko, ravnatelj v Mariboru, in se izbriše prokura, podeljena Deteli Stanku.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 28. julija 1932.

Firm. 743/32 — B I 5/13.

Izbrisala se je nastopna firma:

Sedež: Glince.
Besedilo: Košenina Franc, družba z o. z. v likvidaciji.

Po končani likvidaciji.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

Firm. 667 — Rg C V 24/3.

Obiščite avtomatični bufet
D A J - D A M.

Arh. Vidic Josip, Ljubljana VII
ŠIŠKA, Celovška cesta št. 80

Tehnična pisarna

Načrti, proračuni, skice za vse vrste zgradb in notranjo opremo, pre-
skrba parcel-stavbišč, nadzorstvo zgradb in parcelacije zemljišč itd.

Kdor oglašuje, ta napreduje

Zapustil nas je za vedno po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, naš predobri

Josip vitez Pogačnik

prvi predsednik Narodne vlade,
poslanik n. r., i. t. d.

Pogreb se bo vršil v soboto 20. avgusta t. l. ob 17. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Ovsišah.

V Podnartu, dne 18. avgusta 1932.

Gabrijela roj. Jeglič, soproga.

Joško, generalni tajnik T. P. D., Branko, podpolkovnik in adjutant Nj. Vel. Kraljice, Bogdan, bančni ravnatelj, sinovi.

Mara roj. Pogačnik, Franka roj. Jarc, Mima roj. Pavlin, sinahe.

Bogec, Marko, Joži, — Joško, Jelka, — Jožek, vnuki.

Prometni zavod za premož d. d. v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov podpredsednik, gospod

Josip vitez Pogačnik

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. „Union“ in „Jugočeške“ tekstilne industrijske d. d., upravni svetnik Trboveljske premožokopne družbe in Beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj—Tržič, itd., itd.

danes, dne 18. t. m. v Podnartu umrl.

Velezaslužnega pokojnika ohranimo v hvaležnem in trajnem spominu.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1932.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani naznanja pretresljivo vest, da je umrl njen zaslužni član, gospod

Josip Pogačnik

bivši predsednik Narodne vlade za Slovenijo itd., itd.

Blagemu pokojniku, ki je vneto sodeloval v naši Zbornici, ohranimo trajno hvaležen in časten spomin!

Ljubljana, dne 18. avgusta 1932.

NAZNANILO OTVORITVE!

Vljudno naznanjam, da sem otvoril

v Ljubljani — palača „Dunav“ vhod Beethovnova ulica

trgovino in tovarniško zalogo usnja

Na zalogi bom imel vedno vse vrste usnja po najnižjih tovarniških cenah. Prepričan sem, da bom svoje cenjene odjemalce kakor v ceni tako tudi v kvaliteti popolnoma zadovoljil.

Vabim na brezobvezni ogled zaloge.

Priporočam se **VIKTOR LEGAN.**

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

FRANC BERGANT

Dravlje 108

poleg nove šole v Zg. Šiški

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po lastnih in podanih načrtih

Pozor gg. trgovci in obrtniki!

Pločevinaste predmete dobite najceneje pri

Karol Hribernik

kovinstiskarstvo // LJUBLJANA VII, Žibertova ulica št. 27
Izdelujem vsa v stroko spadajoča dela po naročilu in načrtu in se priporočam. DELO SOLIDNO

STAVBNO PODJETJE FRANC MARINČIČ

Vit-Glince (Tržaska c. 15) pri Ljubljani

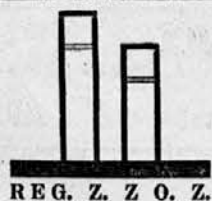
izvršuje vsa stavbna dela vsakovrstnih stavb po solidni nizki ceni. Izvršujejo se tudi vsakovrstni načrti.

UMETNO VRTNARSTVO

nagrobni venci, razne vrtnice, vsakovrstne rože — cvetlice lončenice itd.

ČEH, Ljubljana VII, Gasilska c. 14

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

REG. Z. Z. O. Z.

NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:
SALDA-KONTE, STRACE, JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE
KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

ČERNE ALBERT

mizarstvo

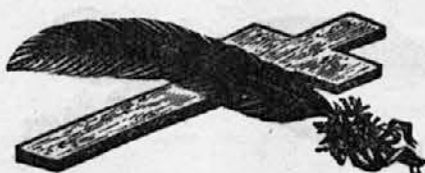
Zg. Šiška štev. 209

(pri Remizi) -- Telefon 22-97

prevzema vsa stavbna in pohištvena dela.

Za solidno izvršitev jamči

Inserirajte
v Trgovskem listu!

UPRAVNI SVET IN RAVNATELJSTVO „JUGOČEŠKE“ TEKSTILNE INDUSTRIJSKE D. D. V KRANJU javljata tužno vest, da je umrl dolgoletni predsednik upravnega sveta in upravni svetnik, gospod

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblašeni minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. »Union« in »Jugočeške« tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik Beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič, itd., itd.

Velezaslužnega g. predsednika, ki je načeloval našemu podjetju od vsega početka ter si pridobil za njegov procvit nevenljive zasluge, bomo ohranili kot velikega jugoslovenskega pionirja tekstilne industrije v najsvetlejšem in globoko hvaležnem spominu.

Kranj, dne 18. avgusta 1932.

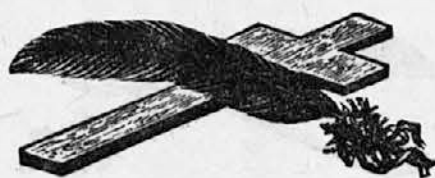
Uradništvo in delavstvo „Jugočeške“ tekstilne industrijske d. d. v Kranju globoko užaloščena naznanjata žalostno vest, da ju je danes zapustil za večno njun predobri in očetovsko skrbni gospod predsednik upravnega sveta

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblašeni minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. »Union« in »Jugočeške« tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik Beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič, itd., itd.

Smrt nam je ugrabila dobrotnega delovnega očeta in velikodušnega zaščitnika. Iskrena in neminljiva naša hvaležnost mu bo trajen svetel spomenik.

Kranj, dne 18. avgusta 1932.

Danes je v Podnartu umrl naš zaslužni, dolgoletni upravni svetnik, gospod

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. »Union« in »Jugočeške« tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik Beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič, itd., itd.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem častnem spominu.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1932.

Upravni svet
Trboveljske premogokopne družbe.

S tem izpolnjujemo žalostno dolžnost poročati, da je preminul naš dolgoletni predsednik, gospod

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. »Union« in »Jugočeške« tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik Beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič, itd., itd.

Pokojni je bil naš neumorni in velezaslužni voditelj, ki si je pridobil velike zasluge za dobrobit našega podjetja in mu ohranimo časten spomin trajne hvaležnosti.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1932.

Upravni svet, ravnateljstvo, uradništvo in nastavljeni
DELNIŠKE DRUŽBE PIVOVARNE »UNION« V LJUBLJANI